

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

ADVIES

(A)061207-CDC-608

betreffende

'het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit'

gegeven met toepassing van artikel 4, §§1, tweede lid, 2 en 3, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

7 december 2006

ADVIES

Op 21 november 2006 ontving de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) van de Minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid (hierna: de minister) het verzoek bij brief, gedateerd op 21 november 2006, om een advies uit te brengen over “een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit” (hierna: het ontwerp van koninklijk besluit) en dit met de nodige spoed.

Artikel 4, §§1, tweede lid, 2 en 3, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: elektriciteitswet) bepaalt dat de Koning, na advies van de CREG, het toepassingsgebied van de vergunningsprocedure voor de bouw van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie nader kan bepalen en dat Hij de criteria en de procedure voor de toekenning van deze vergunningen bepaalt. Uit artikel 23, §2, laatste lid, van dezelfde wet vloeit voort dat dit advies moet worden uitgebracht binnen veertig kalenderdagen nadat het verzoek werd ingediend.

Het Directiecomité van de CREG heeft het verzoek van de Minister met de gevraagde urgentie behandeld en heeft het onderhavige advies goedgekeurd op 7 december 2006.

Gelet op het verzoek van de Minister om het onderhavige advies zo spoedig mogelijk uit te brengen, heeft het Directiecomité van de CREG het niet voorafgaandelijk aan de Algemene Raad van de CREG kunnen voorleggen.

Het onderhavige advies bestaat uit een beschrijving van de antecedenten en artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van koninklijk besluit.

Het ontwerp van koninklijk besluit waarover het Directiecomité een advies uitbrengt, wordt in bijlage gevoegd.

///

ANTECEDENTEN

1. Op 23 maart 2000 bracht het Directiecomité van de CREG op verzoek van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling een advies uit over “een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit, genomen in uitvoering van artikel 4 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt¹”.

Op 1 november 2000 werd het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit (hierna: het koninklijk besluit van 11 oktober 2000) in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Op 6 september 2001 bracht het Directiecomité van de CREG, tevens op verzoek van de Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, een advies uit over “het voorontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit²”.

2. Artikel 4, 1°, van de wet van 1 juni 2005 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt vervangt de bevoegdheid van de CREG om een “voorstel” te doen inzake de toekenning van vergunningen voor de bouw van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie door de bevoegdheid om een “advies” uit te brengen. Artikel 20, 1°, van de wet van 1 juni 2005 voert deze wijziging door in de lijst met taken van de CREG vervat in artikel 23 van de elektriciteitswet.

Daarnaast voorziet artikel 4, 2°, van de voormelde wet dat de Koning, na advies van de CREG, de procedure bepaalt voor de toekenning van de vergunningen, meer bepaald de vorm van de aanvraag, het onderzoek van het dossier, de termijnen waarbinnen de minister moet beslissen en zijn beslissing aan de aanvrager en de commissie moet medelen, en de vergoeding die aan de commissie moet worden betaald voor het onderzoek van het dossier.

¹ Advies A 2000/002-D over ‘het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit, genomen in uitvoering van het artikel 4 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt’, 23 maart 2000.

² Advies (A)010906-CDC-29 over ‘het voorontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit’, 6 september 2001.

De Koning dient, bij een besluit vastgesteld in de Ministerraad, de datum van inwerkingtreding van deze artikelen nog te bepalen.

3. In het kader van haar bevoegdheid om voorstellen te doen inzake de toekenning van vergunningen voor de bouw van nieuwe installaties voor elektriciteitsproductie heeft de CREG een gebruiksaanwijzing voor het opstellen van een dossier voor de aanvraag van de individuele vergunning voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit opgesteld. Deze gebruiksaanwijzing dateert van 30 september 2004 en werd op de website van de CREG gepubliceerd.

Gelet op de hiervoor vermelde wetswijziging en het nog aan te nemen uitvoeringsbesluit, is de CREG van mening dat de voormelde gebruiksaanwijzing, vanaf de inwerkingtreding van het nieuwe koninklijk besluit, zonder voorwerp zal zijn.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Aanhef

4. In de aanhef dient verwezen te worden naar alle regelingen die de rechtsgrond van het besluit vormen. Ook de bepalingen van artikel 4, §§1, tweede lid, en 2 worden uitgevoerd door het ontwerp van koninklijk besluit. Daarnaast vindt artikel 14 van het ontwerp van koninklijk besluit zijn rechtsgrond in artikel 30, §2, van de elektriciteitswet dat stelt dat de Koning strafsancties kan bepalen voor inbreuken op de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten die Hij aanduidt. Om deze reden is het aangewezen om de woorden “inzonderheid op artikel 4, §3” te vervangen door de woorden “inzonderheid op artikel 4, §§1, tweede lid, 2 en 3 en 30, §2”.

Artikel 1

5. Artikel 1 van het ontwerp bepaalt dat de artikelen 4 en 20, 1°, van de wet van 1 juni 2005 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, die de bevoegdheid van de CREG om een “voorstel” te doen inzake de

toekenning van een productievergunning vervangen door de bevoegdheid om een “advies” uit te brengen, in werking treden op 1 januari 2007.

Aangezien artikel 15 van het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat het besluit zelf in werking treedt op 1 januari 2007, wordt voldaan aan de regel die voorschrijft dat een uitvoeringsbesluit niet eerder in werking kan treden dan de regeling waarop het steunt.

Artikel 3

6. Artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit wijzigt de vermogensdrempel vanaf dewelke een vergunning vereist is voor verbouwingen of andere aanpassingen van bestaande installaties en de vermogensdrempel vanaf dewelke de bouw van nieuwe installaties hiervan vrijgesteld is.

Overeenkomstig het ontwerp van koninklijk besluit is er voor verbouwingen of aanpassingen van bestaande installaties niet langer een vergunning vereist indien deze aanpassingen of verbouwingen aanleiding geven tot een elektriciteitstoename met meer dan tien percent van het netto ontwikkelbaar vermogen van de installatie of met meer dan 25 elektrische megawatt van het netto ontwikkelbaar vermogen van de installatie, maar enkel in geval deze aanpassingen of verbouwingen aanleiding geven tot een elektriciteitstoename met meer dan 50 elektrische megawatt van het netto ontwikkelbaar vermogen van de installatie.

De bouw van nieuwe installaties is, overeenkomstig het ontwerp van koninklijk besluit, niet langer vrijgesteld van een vergunning indien het netto ontwikkelbaar vermogen van de installatie lager is dan of gelijk is aan 25 elektrische megawatt, maar wel indien het netto vermogen van de installatie lager is dan of gelijk is aan 50 elektrische megawatt.

De CREG herneemt ter zake haar argumentatie vervat in het eerste advies dat zij op 23 maart 2000 uitbracht over het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit³.

³ Advies A 2000/002-D over 'het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de toekenning van individuele vergunningen voor de bouw van installaties voor de productie van elektriciteit, genomen in uitvoering van het artikel 4 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt', 23 maart 2000, paragraaf 12.

De ontwerptekst die toen voorlag voorzag dezelfde drempels als het wijzigingsbesluit nu. In dit advies stelde de CREG hieromtrent het volgende:

“Paragraaf 1 van artikel 2 van het ontwerp heeft betrekking op de vermogensdrempel vanaf welke een vergunning vereist is voor verbouwingen of andere aanpassingen van bestaande installaties terwijl § 2 de grens bepaalt vanaf dewelke nieuwe installaties hiervan worden vrijgesteld.

Een vermindering van de vermogensgrens wordt voorgesteld ten einde de netbeheerder de mogelijkheid te bieden om dit netwerk te exploiteren overeenkomstig de voorwaarden inzake veiligheid en betrouwbaarheid zoals omschreven in artikel 8 van de elektriciteitswet.

Hiertoe is het absoluut noodzakelijk dat de netbeheerder de toename kan nagaan van de vermogens aangesloten op eenzelfde knooppunt of op naburige knooppunten van het netwerk ten einde beperkingen te vermijden die ernstige exploitatieproblemen kunnen veroorzaken. Die controle wordt mogelijk via de procedure voor toekenning van een vergunning die door de commissie zal worden uitgewerkt. Hierbij zal immers worden voorzien in de systematische raadpleging van de netbeheerder bij de indiening van elke vergunningsaanvraag.

Een voorafgaande evaluatie van de impact van een nieuwe installatie op de werking van het net is onmogelijk indien de installatie vrijgesteld is van vergunning.

Meer algemeen gesproken zal die bepaling geen schadelijke gevolgen hebben aangezien enkel de installaties met een laag vermogen worden vrijgesteld, overeenkomstig de bepalingen van artikel 4, § 1, tweede lid, 2°, van de elektriciteitswet.

Er zouden zich echter problemen kunnen voordoen bij een toename van het aantal dergelijke kleine installaties op hetzelfde knooppunt of op naburige knooppunten van het netwerk. Om die reden wordt voorgesteld om tegelijkertijd de vermogensgrens te verminderen waaronder geen installatievergunning moet worden aangevraagd voor een installatie en de vergunningsprocedure uit te breiden tot een groep van installaties indien zij op eenzelfde site gevestigd zijn.

Het zou immers totaal nutteloos zijn om een vergunning te verplichten voor een installatie met vermogen X indien meerdere installaties met een lager vermogen dan X maar waarvan de som inzake vermogen duidelijk hoger zou zijn dan X, eraan zouden kunnen ontsnappen. Dit artikel beoogt immers het mogelijk te maken om het niveau te controleren van de totale injectie op een bepaald punt binnen het netwerk. Dit is de reden waarom paragraaf 6 van dit advies voorstelt de definitie van het begrip ‘installatie’ uit te breiden tot elk geheel van installaties van laag vermogen gesitueerd op dezelfde locatie.

In de geest van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt is het tevens van belang dat de ontwikkeling van kleine gedecentraliseerde installaties niet wordt afgeremd. Daarom wordt voorgesteld om de drempel vanaf welke een vergunning verplicht is niet al te sterk te doen dalen. De keuze van een benedengrens van 25 MW in plaats van 50 MW vormt een compromis dat beter tegemoetkomt aan de twee vorige bekommernissen in verband met het Belgische systeem voor productie-transmissie van elektriciteit.

Deze keuze is niet willekeurig. Zij beantwoordt aan het netto ontwikkelbaar vermogen van een kleine gasturbine met een rendement van meer dan 40 %, die is aangesloten op het Belgisch netwerk. Er bestaan weliswaar kleinere gasturbines op de markt maar uitgaande van hun rendement, dat merkkelijk lager is dan het rendement van de LM2500,

mag men veronderstellen dat er slechts in beperkte mate een beroep wordt gedaan op dit soort machines. In de huidige omstandigheden kan met die turbines immers geen elektrische energie worden voortgebracht tegen een kostprijs die echt concurrentieel is ten opzichte van de prijs van de elektriciteit die wordt geleverd door producenten die beschikken over grote performante eenheden.

Artikel 7, § 1, van het ontwerp bepaalt dat een herziening van de vergunning noodzakelijk is wanneer, zoals aangegeven in het tweede streepje, de wijziging leidt tot “een vergroting of verkleining met meer dan tien percent van het netto elektrisch vermogen dat geleverd wordt ten overstaan van het vermogen vermeld in de oorspronkelijke vergunning”.

Ten einde de coherentie te verzekeren tussen de behandeling van een vergunningsaanvraag en de herziening ervan, wordt voorgesteld om in artikel 2, § 1, van het ontwerp te bepalen dat de vergunning vereist is wanneer de wijzigingen aan de bestaande installatie leiden tot een verhoging van het vermogen met meer dan 10 percent of 25 elektrische megawatt.

Om ervoor te waken dat alle aanvragen op dezelfde manier behandeld worden, of het nu gaat om aanvragen betreffende bestaande of nieuwe installaties, wordt voorgesteld om, net als in de oorspronkelijke tekst, dezelfde vermogensgrens te behouden, nl. 25 MW in beide gevallen.

Samengevat wordt voorgesteld om:

- in artikel 2, § 1, van het ontwerp, de woorden “een elektriciteitstoename met meer dan 50 elektrische megawatt van het netto vermogen van de installatie” vervangen door de woorden “een toename van het netto ontwikkelbaar vermogen dat kan worden ontwikkeld door de installatie met meer dan 10 percent of 25 elektrische megawatt”;
- in artikel 2, § 2, van het ontwerp, de woorden “wanneer het nettovermogen van de installatie lager is of gelijk is aan 50 elektrische megawatt.” vervangen door de woorden “wanneer het netto ontwikkelbaar vermogen van de installatie lager is dan of gelijk is aan 25 elektrische megawatt”.

De opmerkingen die de CREG destijds formuleerde over de toepassing van de vermogensdrempels vanaf dewelke een vergunning vereist is voor verbouwingen of andere aanpassingen van bestaande installaties en deze vanaf dewelke de bouw van nieuwe installaties hiervan vrijgesteld is, blijven onverminderd gelden.

De CREG wenst hier nog aan toe te voegen dat de wetgever, bij het aannemen van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000, de argumentatie van de CREG ook effectief gevolgd heeft en de feitelijke context sindsdien niet gewijzigd is.

Om deze reden stelt de CREG dan ook voor om de drempels voorzien in het huidige koninklijk besluit van 11 oktober 2000 te behouden.

7. In ondergeschikte orde merkt de CREG op dat artikel 7 van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 niet wordt gewijzigd door het ontwerp van koninklijk besluit. Dit artikel voorziet nog steeds dat een aanvraag tot herziening van de toegekende vergunning vereist is voor zover de wijziging betrekking heeft op een toename met meer dan tien percent van het netto ontwikkelbaar vermogen van de installatie of met meer dan 25 elektrische megawatt van het netto ontwikkelbaar vermogen van de installatie vermeld in de vergunning. In ieder geval dienen de drempels voorzien in de artikelen 2 en 7 van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 op elkaar afgestemd te worden.

Het is ook aangewezen om steeds het woord “netto ontwikkelbaar vermogen” te gebruiken en niet het woord “netto vermogen”, zoals in het gewijzigde artikel 2, §2, eerste lid.

8. De CREG is van mening dat zij ook op de hoogte dient gesteld te worden van de voorafgaandelijke melding van elke elektriciteitstoename lager dan of gelijk aan de voorziene drempel en de technische eigenschappen hiervan, zoals bedoeld in het gewijzigde artikel 2, §1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000, en dit in het kader van haar algemene controletaak en, meer in het bijzonder, in het kader van haar taak om advies uit te brengen over de prospectieve studie.

9. Om nader aan te sluiten bij de terminologie gebruikt in de elektriciteitswet, is het raadzaam om de woorden “studie over de vooruitzichten van de elektriciteitsbevoorrading” te vervangen door de woorden “prospectieve studie”.

Artikel 4

10. Om nader aan te sluiten bij de terminologie gebruikt in de elektriciteitswet, is het raadzaam om de woorden “studie over de vooruitzichten van de elektriciteitsbevoorrading” in artikel 4, 4°, van het ontwerp van koninklijk besluit te vervangen door de woorden “prospectieve studie”.

11. Uit de recente evolutie van de onderlinge afstemming van de beschikbare productiecapaciteit in België en de elektriciteitsvraag op de Belgische markt, net zoals uit de moeilijkheden die ELIA meer en meer ondervindt om op de markt voldoende aanbiedingen te krijgen om deel te nemen aan de ondersteunende diensten voor de primaire regeling van de frequentie en voor de automatische secundaire regeling van het evenwicht van de regelzone tegen een redelijke prijs, blijkt dat het noodzakelijk is dat de nieuwe in België geïnvesteerde

productiecapaciteit wordt voorzien van de nodige uitrusting om aan de ondersteunende diensten voor de regeling te kunnen deelnemen.

In die zin stelt de CREG voor om aan artikel 3 van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 een toekenningscriterium toe te voegen om aan de productie-installaties waarvoor een individuele vergunning nodig is, op te leggen om alle uitrusting die nodig zijn om deel te nemen aan de ondersteunende diensten voor de primaire regeling van de frequentie en voor de automatische secundaire regeling van het evenwicht van de Belgische regelzone, te voorzien, voor zover de productietechnologie deze deelneming toelaat. Indien dit niet het geval is, zou het aan de aanvrager moeten zijn om het bewijs te leveren dat deze deelneming technisch onmogelijk is.

Artikel 5

12. Ook in §2 van artikel 4 van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 dienen de woorden “de commissie” vervangen te worden door de woorden “de afgevaardigde van de minister”. Het zou immers onlogisch zijn dat de commissie nog steeds het formulier voor de technische nota dient op te stellen.

13. Artikel 5, §4, van het ontwerp van koninklijk besluit dat artikel 4, §4, van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 opheft, is in tegenstrijd met het nieuwe artikel 4, §3, 1°, van elektriciteitswet dat stelt dat de Koning de vergoeding bepaalt die aan de commissie moet worden betaald voor het onderzoek van het dossier.

Artikel 7

14. Aangezien de CREG een advies dient uit te brengen over de aanvragen tot toekenning van een productievergunning, dient zij toegevoegd te worden aan de opsomming van “de betrokken partijen overeenkomstig de wet”. Het is dus aangewezen om in artikel 6, §1, van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 de woorden “en de commissie” in te voegen na de woorden “gewestelijke overheden”.

15. Artikel 4, §3, 1°, van de elektriciteitswet stelt dat de Koning de termijnen bepaalt waarbinnen de minister moet beslissen en zijn beslissing aan de aanvrager én de commissie moet meedelen. Hieruit kan dus afgeleid worden dat de minister de CREG steeds op de

hoogte dient te brengen van zijn beslissing (zowel van zijn beslissing om de vergunning toe te kennen als van zijn de beslissing om de vergunning niet toe te kennen).

Aangezien de CREG, overeenkomstig artikel 23, §2, tweede lid, 6°, van de elektriciteitswet instaat voor de controle op de naleving van de voorwaarden van de afgeleverde productievergunningen, dient het ministeriële toekenningbesluit in ieder geval ook aan de CREG overgemaakt te worden.

Het is aangewezen om artikel 7 van het ontwerp van koninklijk besluit in deze zin te wijzigen.

Artikel 8

16. In het gewijzigde artikel 8 van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 dienen de woorden “ontvanger” en “aanvrager” vervangen te worden door het woord “titularis”.

17. Het is onduidelijk waarom het advies van de CREG niet dient ingewonnen te worden bij een voorstel tot intrekking van en een aanvraag tot verzaking aan de productievergunning.

18. Ook hier is het aangewezen dat de beslissing van de Minister om niet over te gaan tot de intrekking van de vergunning of tot aanpassing van de vergunningsvoorwaarden niet enkel aan de aanvrager, maar ook aan de CREG ter kennis wordt gebracht.

Artikel 9

19. Het gewijzigde artikel 9, §2, van het koninklijk besluit van 11 oktober 2000 voegt niets toe aan §1 van dit artikel en dient dus weggelaten te worden.

Artikel 11

20. Om nader aan te sluiten bij de terminologie gebruikt in de elektriciteitswet, is het raadzaam om de woorden “studie over de vooruitzichten van de elektriciteitsbevoorrading” te vervangen door de woorden “prospectieve studie”.

Artikel 13

21. Het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt dat elke aanvraag die wordt ingediend bij de commissie voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit, behandeld en afgesloten zal worden, overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor deze datum.

Om duidelijk te maken dat een procedure tot herziening, intrekking of overdracht van een reeds vergunde installatie die wordt aangevangen na 1 januari 2007 overeenkomstig de regels van het nieuwe koninklijk besluit dient behandeld te worden, is het aangewezen om artikel 13 van het ontwerp van koninklijk besluit als volgt te herformuleren:

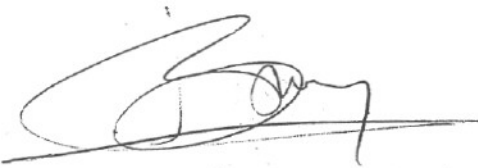
“Elke procedure tot toekenning, herziening, intrekking of overdracht van een productievergunning die wordt aangevangen voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit, wordt behandeld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor deze datum”.

Artikel 14

22. Artikel 14 van het ontwerp van koninklijk besluit stelt dat de inbreuken op de bepalingen van artikel 11 gestraft worden met een gevangenisstraf van één maand tot zes maanden en met een geldboete van vijftig euro tot twintigduizend euro of met één van die straffen alleen. Dit artikel is in tegenstrijd met artikel 30, §2, van de elektriciteitswet dat stelt dat de strafsancities die de Koning kan bepalen, een geldboete van twintigduizend frank niet mogen overschrijden.

XXXX

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Bernard LACROSSE
Directeur

Thomas LEKANE
Directeur

Christine VANDERVEEREN
Voorzitter van het Directiecomité